

Anyakönyvi ügyintézés

Az anyakönyv hatósági nyilvántartás. Állami anyakönyvezés 1895. október 1-jétől létezik. A korábbi anyakönyvi események egyházi nyilvántartásban szerepelnek.

A születést és a halálesetet az az anyakönyvvezető anyakönyvezi, akinek működési területén az esemény történt.

A házasságkötés anyakönyvezésére az az anyakönyvvezető illetékes, aki előtt a felek ez irányú szándékukat bejelentették.

2014. július 1-jétől került bevezetésre az Elektronikus Anyakönyvi Rendszer (a továbbiakban: EAK) ami azt jelenti, hogy a 2014. július 1-je után történt születési, házassági és halotti eseményekről bármelyik anyakönyvvezetőtől lehet anyakönyvi kivonatot kérni.

A 2014. július 1-jét megelőző papír alapú anyakönyvi bejegyzésekről abban az esetben lehetséges az anyakönyvi kivonat kiállítása bármelyik anyakönyvvezetőnél, ha az anyakönyvi események 2014. július 1-je után az EAK rendszerben rögzítésre kerültek.

Születés anyakönyvezése

Szalkszentmárton községben történt születést bejelentésre anyakönyvezzük. Ha a szülés otthon történt a szülést levezető orvos, ill. hozzátartozó a bejelentő. Az iratok beérkezését követően az anyakönyvvezető elvégzi a szükséges adategyeztetéseket, majd anyakönyvezi az újszülöttet, melyről születési anyakönyvi kivonatot állít ki a kérelmező részére. Ezt követően kell felkeresni a Kormányablakot, ahol a bemutatott születési anyakönyvi kivonat alapján elkészítik az újszülött lakcímkártyáját.

Ügyintézéshez szükséges okiratok:

– Ha a gyermek nem házasságban született, akkor az anya családi állapotát igazoló okirat az alábbiak szerint:

- elvált családi állapot esetén: házassági anyakönyvi kivonat, melyben szerepel a válás ténye vagy a jogerős bírósági ítélet,
- özvegy családi állapot esetén: a volt férj halotti anyakönyvi kivonata vagy a házassági anyakönyvi kivonat, melyben szerepel a haláleset ténye.

– Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat, ha van.

– Ha a gyermek házasságban született, a házassági anyakönyvi kivonat.

– Minden esetben szükséges az apa, anya személyazonosító okmánya és lakcímkártyája.

Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat

Amennyiben a szülők nem házasok, úgy apai elismerő nyilatkozattal rendezhetik a gyermek családi jogállását. Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat a születés előtt és után is tehető.

Megtételéhez mindkét szülő egyidejű, személyes jelenléte feltétel.

A jegyzőkönyv felvételéhez szükséges:

- mindkét szülő érvényes személyi igazolványa vagy érvényes magyar útlevele, valamint lakcímét igazoló lakcímkártyája
- az anya elvált családi állapota esetén záradékolt házassági anyakönyvi kivonata, vagy eredeti, jogerős válóítélete. Ha az anya özvegy, az elhunyt házastárs halotti anyakönyvi kivonata.
- szakorvosi igazolás a fogantatás vélelmezhető és a szülés várható időpontjáról, melyet szülész-nőgyógyász állít ki külön lapon, kifejezetten apai elismerő nyilatkozathoz.

Ha a gyermek reprodukciós eljárásban fogant, apai elismerés nem tehető. Ebben az esetben a gyermek születése előtt egy családi név megállapodásra irányuló nyilatkozatot kell tenniük az anyakönyvvezetőnél.

Ha az egyik fél külföldi állampolgár, kérjük Önöket, hogy tájékozódjanak személyesen az anyakönyvvezetőnél.

A gyermek megszületése után történő teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele:

Megtételéhez mindkét szülő egyidejű, személyes jelenléte szükséges, valamint:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonata és lakcímkártyája
- az anya családi állapotát igazoló okirata (ha az anya elvált, a záradékolt házassági anyakönyvi kivonata, vagy eredeti, jogerős válóítélete; ha az anya özvegy, az elhunyt házastárs halotti anyakönyvi kivonata)

Ha a gyermek születési adatai nem szerepelnek az Elektronikus Anyakönyvi Rendszerben, úgy az apa adatainak bejegyzésére a gyermek születési helye szerinti anyakönyvvezető az illetékes.

Házasságkötési szándék bejelentése

A Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) alapján csak az anyakönyvvezető előtt kötött házasság lehet érvényes, melyet egy férfi és egy nő köthet egymással. Házasságkötési szándékukat a házasulók a házasságkötés tervezett helye szerinti települési önkormányzat polgármesteri hivatalának anyakönyvvezetője előtt bejelenthetik.

A házasulók személyes megjelenése kötelező, melynek során igazolni kell személyazonosságukat és állampolgárságukat, a tervezett házasságkötés törvényes feltételeinek fennállását. Az anyakönyvvezető által feltett kérdésekre nyilatkozatot kell tenniük. A házasságkötési szándék bejelentéséről, a bemutatott okiratokról és egyéb nyilatkozatokról az anyakönyvvezető jegyzőkönyvet készít.

A házasságkötés legkorábban a bejelentéstől számított 31. napra tűzhető ki, ugyanakkor a jegyzőkönyv a felvételtől számított 12 hónapig érvényes. Amennyiben 12 hónapon belül a házasságkötésre nem kerül sor, de a szándék továbbra is fennáll, ezt a házasulóknak újból be kell jelenteni.

Szalkszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testülete megalkotta az anyakönyvi eseményekre vonatkozó helyi szabályokról szóló 9/2017.(IV.27.) önkormányzati rendeletét.

Szalkszentmárton Község Önkormányzata a Szalkszentmárton, Petőfi tér 15. szám alatti házasságkötő termében biztosítja a házasságkötések lebonyolítását. A hivatali helyiségen, illetve hivatali munkaidőn kívüli házasságkötést a házasulók külön kérelme alapján 8 napon belül a jegyző engedélyezi.

Ha a házasulók az anyakönyvi esemény lebonyolítását hivatali helyiségen kívül szeretnék megrendezni, a rendelet értelmében szertartásonként bruttó 15 000 forint díjat kell fizetniük a Polgármesteri Hivatal részére, függetlenül attól, hogy arra hivatali munkaidőben, vagy azon kívül kerül sor. Hivatali munkaidőn kívüli anyakönyvi eseményhez kapcsolódó többlétszolgáltatás ellentételezéseként szertartásonként 10.000 Ft díjat kell fizetni.

Ügyintézéshez szükséges okiratok:

- házasulók érvényes személyazonosító igazolványa, vezetői engedélye vagy útlevele
- személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványa (lakcímkártya)
- házasulók születési anyakönyvi kivonata (amennyiben rendelkezésre áll)
- A házasulók családi állapotának igazolása céljából: **elvált családi állapot esetén** az utolsó megszűnt házasság felbontását, **özvegy családi állapot esetén** a volt házastárs halotti anyakönyvi kivonata, vagy a házastárs halálát megjegyzésként tartalmazó házassági anyakönyvi kivonat, vagy a házastársat holtan nyilvánító, illetőleg halál tényét megállapító jogerős bírói határozatot tartalmazó házassági anyakönyvi kivonat. Az előző házasság megszűnése utáni névviselés megállapítására be kell mutatni a házassági anyakönyvi kivonatot.

Külföldi állampolgárságú személy házasságkötése esetén – az országonként eltérő szabályok miatt – az anyakönyvvezetőtől kell tájékoztatást kérni.

Haláleset anyakönyvezése

A halálesetet az azt követő első munkanapon be kell jelenteni a haláleset helye szerint illetékes anyakönyvvezetőnél. A bejelentéssel egyidejűleg a bejelentőnek közölnie és igazolnia kell mindazokat az adatokat, amelyek az anyakönyvezéshez szükségesek. Az anyakönyvezést a hozzátartozó személyesen, vagy megbízott útján – temetkezési vállalkozó közbenjárásával (meghatalmazással) - kezdeményezi.

Az anyakönyvvezető az eljárás során a magyar állampolgár, vagy a magyarországi tartózkodási joggal rendelkező külföldi állampolgár személyazonosításra alkalmas okmányait (személyazonosító igazolvány, útlevél, vezetői engedély, regisztrációs igazolás, állandó tartózkodási kártya, tartózkodási engedély és lakcímet igazoló hatósági igazolvány) bevonja és érvénytelenítést követően továbbítja a haláleset helye szerint illetékes járási hivatal okmányirodájához. A bevont személyazonosító igazolványt a hozzátartozó külön kérésére az anyakönyvvezető érvénytelenítés után visszaadja a haláleset bejelentőjének.

Ügyintézéshez szükséges okiratok:

- Halottvizsgálati bizonyítvány I-IV példánya
- Az elhalt magyar állampolgár személyazonosítására és állampolgárságának igazolására szolgáló érvényes személyazonosító igazolvány, útlevél, vezetői engedély és lakcímet igazoló hatósági igazolvány

- Az elhalt születési anyakönyvi kivonata (amennyiben rendelkezésre áll)

Az elhalt családi állapotát igazoló okiratok:

- **Ha az elhalt családi állapota házas/bejegyzett élettárs:** az elhalt házassági anyakönyvi kivonata/bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből kiállított anyakönyvi kivonat (amennyiben a bejelentő rendelkezésére áll)
- **Ha az elhalt családi állapota özvegy/özvegy bejegyzett élettárs:** házastársának halotti anyakönyvi kivonata, a volt házastárs halálát megjegyzésként tartalmazó házassági anyakönyvi kivonata/ a volt bejegyzett élettárs halotti anyakönyvi kivonata, vagy az e tényt tartalmazó bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből kiállított anyakönyvi okirat (amennyiben a bejelentő rendelkezésére áll)
- **Ha az elhalt családi állapota elvált/ elvált bejegyzett élettárs:** Jogerős bírósági ítélet vagy a házasság megszűnésének tényét is igazoló házassági anyakönyvi kivonat/ a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetését igazoló jogerős közjegyzői végzés, vagy annak felbontását vagy érvénytelenné nyilvánítását igazoló jogerős bírósági vagy hatósági határozat, vagy az e tényt tartalmazó bejegyzett élettársi kapcsolatok anyakönyvéből kiállított anyakönyvi okirat (amennyiben a bejelentő rendelkezésére áll)

Születési, házassági, halotti anyakönyvi kivonat kiadása

Az első ízben kiállított anyakönyvi kivonat születés esetén a szülő, házasságkötés, valamint bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése esetén az érintettek, elhalálozás esetén a temető részére illetégmentesen kerül átadásra.

Anyakönyvi kivonatot további esetekben személyesen, levélben, vagy elektronikus úton lehet igényelni. Amennyiben a születési kivonatot nem az érintett vagy a szülője, házassági anyakönyvi kivonatot nem a férj vagy a feleség, a bejegyzett élettársi kapcsolat anyakönyvéből szóló kivonatot nem a felek kérik, más személy csak meghatalmazással igényelheti az okmányokat.

Az anyakönyvi ügyintézésnél az ügyfél személyazonosságának igazolására minden esetben szükség van, amely érvényes személyazonosító igazolvánnyal, érvényes útlevéllel, 2001. január elseje után kiállított érvényes vezetői engedéllyel lehetséges. A lakcímet lakcímkártyával, vagy a személyazonosító igazolványban található érvényes lakcímmel lehet igazolni.

Névviselés, névmódosítás, névváltoztatás

A **születési név** az, amely az érintettet a születési anyakönyvi bejegyzés alapján megilleti. A születési név családi és utónévből áll. Születési családi név egy vagy kéttagú lehet. A kéttagú családi nevet kötőjel köti össze. Anyakönyvezni egy vagy két születési utónevet lehet. Születési családi, vagy születési utónév megváltoztatását az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter engedélyezheti.

A kérelmező személyesen, lakóhelyétől függetlenül, bármely települési önkormányzat anyakönyvvezetője előtt nyújthat be kérelmet. Külföldön élő magyar állampolgár esetében, bármely hivatásos konzuli tisztviselő előtt nyújthat be kérelmet.

A kérelemhez mellékelni kell a kérelmező, valamint azon személyek anyakönyvi kivonatát, akiknek anyakönyvi bejegyzését a névváltoztatás érinti (születési és házassági anyakönyvi kivonat). Amennyiben élő személy családi nevének viselését kérik, az érintett személy hozzájárulása, elhalt személy családi nevének viselése esetén a halotti anyakönyvi kivonat szükséges.

Ügyintézéshez szükséges okiratok:

Nagykorú kérelmező esetén: Személyazonosításra, magyar állampolgárság igazolására alkalmas okmányok: személyazonosító igazolvány, vezetői engedély vagy útlevél, és lakcímet és személyi azonosítót igazoló hatósági igazolvány.

Kiskorú kérelmező esetén: A szülői felügyeletet gyakorló szülők együttes személyes megjelenése szükséges személyazonosításra alkalmas okmánnyal. Amennyiben a kiskorú a 14. életévet betöltötte, személyes megjelenése szükséges, személyazonosításra alkalmas okmánnyal.

A **házassági név**, az a név amely az érintettet a házassági anyakönyvi bejegyzés alapján megilleti. A házasságot kötő személy a Ptk-ban felsorolt házassági névviselési formák közül választhat házassági nevet.

A házassági névviselési forma – a házasság fennállása alatt, vagy annak megszűnése után – a Ptk. szabályainak megfelelően az érintett kérelmére módosítható.

A házassági név módosítására irányuló eljárás lefolytatására a házasságkötés helye szerinti anyakönyvvezető rendelkezik hatáskörrel. A kérelem azonban bármely anyakönyvvezetőnél, külföldön élő magyar állampolgár esetében bármely hivatásos konzuli tisztviselőnél előterjeszhető.

Ügyintézéshez szükséges okiratok:

A kérelmező személyazonosítására és magyar állampolgárságának igazolására szolgáló érvényes személyazonosító igazolvány, vezetői engedély vagy útlevél, és lakcímet igazoló hatósági igazolvány, valamint házassági anyakönyvi kivonat.

Elvált családi állapot esetén: házasság felbontását igazoló jogerős bírósági ítélet, vagy a házasság felbontásának tényét tartalmazó házassági anyakönyvi kivonat.

Özvegy családi állapot esetén: volt házastárs halotti anyakönyvi kivonata, vagy a volt házastárs halálának tényét tartalmazó házassági anyakönyvi kivonat.

Állampolgársági ügyek

2013. március 1-jétől a magyar állampolgárság megszerzésére irányuló nyilatkozatot és kérelmet, továbbá a magyar állampolgárságról lemondó nyilatkozatot, valamint az állampolgársági bizonyítvány kiadása iránti kérelmet a járási hivatalokhoz lehet benyújtani.

Az anyakönyvi eljárás során alkalmazott jogszabályok:

- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- Szalkszentmárton Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017.(IV.27.) önkormányzati rendelete az anyakönyvi eseményekre vonatkozó helyi szabályokról
- Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény
- Az anyakönyvezési feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 32/2014.(V.19.) KIM rendelet
- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény